

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΠΑ.Π.Ε.Δ.Ε.) ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ**

Με το τέλος των πανελλαδικών εξετάσεων, θέλουμε να επισημάνουμε επιγραμματικά ορισμένα ζητήματα που συνδέονται με τον τρόπο που λειτουργεί ο θεσμός αυτός, ο οποίος πιθανώς έχει ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής του και χρειάζεται να επαναπροσδιορισθεί.

Το σύστημα των πανελλαδικών εξετάσεων παρουσιάζει μία αντίφαση η οποία επιτείνεται συνεχώς κατά τα τελευταία χρόνια. Δηλαδή, ενώ από τη μία τα μαθήματα των πανελλαδικών εξετάσεων μετέχουν ισότιμα στο βαθμό του απολυτηρίου του Λυκείου, άρα αποτελούν μέρος της λυκειακής διαδικασίας, από την άλλη τα θέματα που τίθενται στις εξετάσεις αυτές, προκειμένου να έχουν διακριτική ικανότητα απομακρύνονται πλήρως από το πνεύμα και τους στόχους των Αναλυτικών Προγραμμάτων, με αποτέλεσμα να αποτελούν ένα ξένο σώμα αποκομμένο από την κύρια λειτουργία του Λυκείου. Η αντίφαση αυτή απομακρύνει τις πανελλαδικές εξετάσεις από τα διεθνή πρότυπα εισαγωγής των μαθητών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, τα οποία κυρίως είναι δύο και λειτουργούν είτε αυτόνομα είτε συμπληρωματικά. Το ένα συνδέει την εισαγωγή των μαθητών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση κυρίως με την αξιολόγηση της πορείας τους σε ολόκληρη τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (ή σε τμήμα της). Το άλλο σύστημα συνδέει την εισαγωγή των μαθητών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση κυρίως με τις απαιτήσεις των πανεπιστημιακών σχολών και οι εξετάσεις διεξάγονται μετά τη λήψη του απολυτηρίου από το Λύκειο.

Η παραπάνω αντίφαση προκύπτει και από τα ακόλουθα δεδομένα:

- Η μεγάλη δυσκολία των θεμάτων στα Μαθηματικά και στη Φυσική κατεύθυνσης (σύμφωνα και με τις ανακοινώσεις των αντιστοίχων επιστημονικών Ενώσεων, της ΟΛΜΕ και βαθμολογητών), είναι ασύμβατη με τη δουλειά που γίνεται στα σχολεία, με το πνεύμα των σχολικών βιβλίων και με τους στόχους των Αναλυτικών Προγραμμάτων και των Προγραμμάτων Σπουδών για το Λύκειο. Ιδιαίτερα για τα Μαθηματικά τα υπερβολικά δύσκολα θέματα, όπως επισημαίνει και η Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία, απαιτούν ειδικές τεχνικές που δεν προωθούν την έλξη και την αγάπη των μαθητών. Εμφανώς αντιστρατεύονται τις αντιλήψεις της σύγχρονης διδακτικής σχετικά με τη μάθηση και τη διδασκαλία των Μαθηματικών, οι οποίες εστιάζονται όχι σε περίπλοκες μηχανιστικού τύπου τεχνικές, αλλά κυρίως στην επίλυση προβλήματος που απαιτεί κριτική ικανότητα και κατανόηση των βασικών μαθηματικών εννοιών σε σχέση με τη ζωή, τη φύση, την κοινωνία (μαθηματικός εγγραμματισμός) και τις άλλες επιστήμες (διεπιστημονικότητα). Αντίθετα, δίνουν στους μαθητές την εντύπωση ότι τα Μαθηματικά είναι μια επιστήμη που συνδέεται με δύσκολες και εξεζητημένες τεχνικές και είναι πλήρως αποκομμένη από την καθημερινή πραγματικότητα και τις ανάγκες του ανθρώπου και της κοινωνίας. (Είναι αξιοσημείωτο ότι επί χρόνια αντλούνται θέματα στις εξετάσεις από ένα μόνο τμήμα του βιβλίου των Μαθηματικών Κατεύθυνσης και αγνοείται ένα πολύ σημαντικό τμήμα το οποίο περιέχει θέματα που σχετίζονται κυρίως με την επίλυση προβλήματος, τη σε βάθος κατανόηση των μαθηματικών εννοιών και τη σύνδεση των Μαθηματικών με τις άλλες επιστήμες). Επιπλέον, αρκετοί καθηγητές, προσπαθώντας να διδάξουν Φυσική, Χημεία ή Μαθηματικά στη Γ' Λυκείου (αλλά και σε μικρότερες τάξεις) σύμφωνα με τις αρχές της Διδακτικής των επιστημών αυτών και με χρήση

καταλλήλων λογισμικών, συναντούν αδιαφορία και απαξίωση από τους μαθητές τους λόγω της μη χρηστικής αξίας των συγκεκριμένων ενοτήτων στις πανελλαδικές εξετάσεις. Η αντίληψη αυτή διαποτίζει το εκπαιδευτικό μας σύστημα ακόμη και στο επίπεδο του Γυμνασίου, γεγονός που εμφανίζεται από την μεγάλη αποτυχία των Ελλήνων μαθητών στο Διεθνές Πρόγραμμα για την Αξιολόγηση των μαθητών (PISA), το οποίο κυρίως αξιολογεί τις ικανότητες των μαθητών για κατανόηση βασικών επιστημονικών εννοιών και αντιμετώπιση προβλημάτων της καθημερινής ζωής.

- Τα θέματα σε ένα από τα 4 μαθήματα Γενικής Παιδείας (Μαθηματικά) ήταν φέτος τόσο δύσκολα που προφανώς παραβιάστηκε η αρχή της ισότιμης αντιμετώπισης των υποψηφίων σε σχέση με τα τρία άλλα μαθήματα Γενικής Παιδείας. Τα συγκεκριμένα θέματα, πέραν της δυσκολίας τους, καταργούν την έννοια του μαθήματος Γενικής Παιδείας, εφόσον περιέχουν και εξειδικευμένες τεχνικές οι οποίες και δεν χρειάζονται και είναι αδύνατο να διδαχθούν εντός 2 ωρών την εβδομάδα σε τμήματα Γενικής Παιδείας.

Προτάσεις

1. Μετά τη λήξη των Πανελλαδικών εξετάσεων, να δίνονται στη δημοσιότητα τα στοιχεία των μελών όλων των επιτροπών, οι στόχοι του κάθε θέματος καθώς και η σύνδεση των στόχων αυτών με τους στόχους των Προγραμμάτων Σπουδών του κάθε μαθήματος. Είναι καιρός η ευθύνη όλων των συμμετεχόντων στις Πανελλαδικές να προσωποποιηθεί, όπως υπαγορεύει το λειτουργήμα του εκπαιδευτικού.
2. Διεύρυνση των επιτροπών επιλογής θεμάτων και με εκπροσώπους του Ι.Ε.Π. και των επιστημονικών ενώσεων.
3. Δημιουργία Τράπεζας Θεμάτων που θα εμπλουτίζεται κάθε χρόνο. Είναι προφανές ότι η επεξεργασία των θεμάτων από περισσότερα άτομα και φορείς και για περισσότερο χρόνο θα εκμηδενίσει ή θα περιορίσει αισθητά φαινόμενα λαθών, αβλεψιών, παραλείψεων ή θέματα εκτός πνεύματος αναλυτικών προγραμμάτων που παρατηρούνται σε ορισμένα μαθήματα πολύ συχνά.
4. Να αξιολογηθούν τα πορίσματα των επιτροπών που έχουν ασχοληθεί με το θέμα αυτό στο πρόσφατο παρελθόν και με τις όποιες βελτιώσεις σε ένα δημόσιο διάλογο, μακριά από συντεχνιακές αντιλήψεις, να ληφθούν άμεσα οι σχετικές πολιτικές αποφάσεις.

Η [ΠΑ.Π.Ε.Δ.Ε.](#), στην προσπάθειά της να συνεισφέρει στη βελτίωση του θεσμού της εισαγωγής των μαθητών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, χωρίς να παραγνωρίζει ότι ο θεσμός αυτός συνδέεται άμεσα με το είδος λυκείου που θέλουμε, προτίθεται το φθινόπωρο να οργανώσει σχετική ημερίδα, όπου θα κληθούν να καταθέσουν τις απόψεις τους όλοι οι φορείς που εμπλέκονται στη σχετική διαδικασία.

Αθήνα 18-6-2013

Ο Πρόεδρος

Βασίλης Δημητρόπουλος

Η Γενική Γραμματέας

Βενετία Μπαλτά